

RPO-587408/08

Warszawa,14.....maja 2008 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-587408-X/08/MS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2008 -05- 14
ZAL: 1/1	NR: 1145721

Notatka służbowa

**z wizytacji punktu przyjmowania wniosków o nadanie statusu uchodźcy
mieszczącym się przy Placówce Straży Granicznej w Terespolu.**

W dniu 24 kwietnia 2008 r., w trakcie wizytacji przejścia granicznego pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a Białorusią w Kukurykach, Tomasz Gellert – Dyrektor Zespołu Administracji Publicznej, Zdrowia i Ochrony Praw Cudzoziemców oraz Marcin Sośniak – specjalista w ww. Zespole zapoznali się z warunkami panującymi w punkcie przyjmowania wniosków o nadanie statusu uchodźcy, podległym Komendantowi Placówki Straży Granicznej w Terespolu. Podczas badań wysłuchano informacji funkcjonariuszy SG pełniących służbę we wspomnianym punkcie na temat organizacji przyjmowania wniosków o nadanie statusu uchodźcy oraz doraźnej pomocy udzielanej osobom składającym wspomniane wnioski.

Spostrzeżenia i uwagi.

1. Punkt przyjmowania wniosków o nadanie statusu uchodźcy znajduje się w wydzielonej części budynku dworca kolejowego w Terespolu. W użytkowanych przez Straż Graniczną pomieszczeniach cudzoziemcy zainteresowani uzyskaniem omawianego

statusu oczekują m.in. na zarejestrowanie złożonego wniosku, wstępny wywiad, sprawdzenie przez funkcjonariuszy SG odcisków palców oraz sporządzenie i wydanie Tymczasowego Zaświadczenia Tożsamości Cudzoziemca.

Na pobyt cudzoziemców przeznaczono dwa stosunkowo niewielkie pomieszczenia, wyposażone wyłącznie w stoły i dużą liczbę krzeseł. Dodatkowa sala o podobnych standardach przewidziana została dla matek z dziećmi (obok podstawowego umeblowania, znajduje się w niej także lodówka). Okna we wszystkich pomieszczeniach zabezpieczone zostały metalową siatką. Zapewniają one odpowiedni dostęp do światła słonecznego. W ocenie osób wizytujących sale nie są jednak należycie wentylowane, co przy dużej liczbie osób oczekujących na przyjęcie wniosku i wydłużonym czasie oczekiwania powodować może znaczne uciążliwości.

Cudzoziemcy zapewniony mają w zasadzie nieograniczony dostęp do dwóch pomieszczeń sanitarnych, wyposażonych w umywalki z dostępem do bieżącej wody oraz toalety.

W dacie wizytacji wszystkie udostępniane cudzoziemcom pomieszczenia utrzymane były w należytej czystości.

Osobom oczekującym na przyjęcie wniosku statusowego nie zapewnia się wyżywienia ani napojów. Cudzoziemcy mogą jednak dokonywać zakupów z własnych środków finansowych. Ze sklepów znajdujących się na terenie dwora cudzoziemcy korzystają pod nadzorem funkcjonariuszy SG.

W każdym przypadku wymagającym interwencji lekarza wzywana jest karetka pogotowia z terenu Terespola.

2. Informacje uzyskane przez osoby wizytujące wskazują, iż w Placówce Straży Granicznej w Terespolu składanych jest ponad 90 % wszystkich wniosków o nadanie statusu uchodźcy w Polsce. W 2007 r. Placówka przyjęła 2710 wniosków, obejmujących łącznie 6593 osoby. W pierwszym kwartale 2008 r. złożonych natomiast zostało 753 wniosków, dotyczących 1310 cudzoziemców.

Jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez funkcjonariuszy SG, średni czas oczekiwania przez cudzoziemców na przyjęcie wniosku i wydanie Tymczasowego

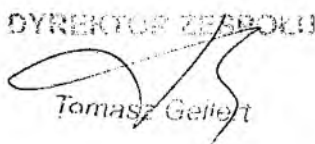
Zaświadczenia Tożsamości Cudzoziemca, a tym samym średni czas przebywania w opisanych wyżej pomieszczeniach, wynosi ok. 6 godzin.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż w okresie poprzedzającym wejście Polski do strefy Schengen (listopad, grudzień 2007 r.), liczba cudzoziemców składających wnioski o nadanie statusu uchodźcy znacznie wzrosła. Dziennie, wnioski składało wówczas od kilkudziesięciu do nawet 220 osób. Czas oczekiwania na przyjęcie wniosku, w nieprzystosowanych do tego warunkach, przekraczał w tym okresie 12 godzin.

3. Cudzoziemcy oczekujący na przyjęcie wniosku statusowego są w należyty sposób informowani o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach. Podstawowe informacje w języku rosyjskim, w tym listy adresowe odpowiednich organów i instytucji, wywieszane zostały na ścianach przeznaczonych dla oczekujących pomieszczeń. Cudzoziemcom zapewniono także dostęp do stosownych ulotek i broszur informacyjnych. Osoby składające wniosek o udzielenie statusu uchodźcy uzyskują również informacje o możliwości ubiegania się o pomoc socjalną, polegającą na umieszczeniu w Ośrodku dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu.
4. Podczas jednej zmiany, służbę w punkcie przyjęć wniosków o nadanie statusu uchodźcy pełni 3 funkcjonariuszy SG. Z uzyskanych zapewnień wynika, iż wszyscy posługują się językiem rosyjskim w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się z cudzoziemcami oczekującymi na przyjęcie wniosku.

Wnioski.

- W trakcie wizytacji nie stwierdzono przypadków naruszania praw osób zainteresowanych złożeniem wniosku o nadanie statusu uchodźcy,
- W ocenie osób wizytujących, infrastruktura punktu przyjmowania wniosków statusowych nie jest dostosowana do sytuacji zwiększonej liczby osób składających wnioski i wydłużenia czasu oczekiwania na ich przyjęcie.

DYREKTOR ZESPÓŁU

Tomasz Gelejt

Marcin Sośniak

Specjalista